

730.

На основу члана 19 став Закона о комуналним дјелатностима („Службени лист ЦГ“, бр. 55/16, 74/16 и 02/18) и члана 44 став 1 тачка Статута Општине Будва („Службени лист ЦГ-Општински прописи“, бр. 02/19) Скупштина општине Будва на сједници одржаној 21. април 2023 године, доноси

**ОДЛУКУ
О КОМУНАЛНОМ РЕДУ**

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ**Предмет****Члан 1**

Овом одлуком прописују се општи услови одржавања комуналног реда и мјере за њихово спровођење на територији општине Будва (у даљем тексту: општина), у односу на:

- 1) уређење насеља;
- 2) одржавање чистоће, заштиту и чување јавних површина;
- 3) уклањање смијега и леда;
- 4) управљање јавном расветом;
- 5) одржавање мостова и отворених плажа, обала ријека, отворених одводних канала и слично;
- 6) одржавање јавних тоалета;
- 7) спречавање нарушувања комуналног реда буком,
- 8) друга питања од значаја за коришћење, чување и одржавање јавних површина, комуналне инфраструктуре, објекта, уређаја, опреме и средстава за обављање комуналне дјелатности и задовољење јавног интереса у комуналној области

Родна сензитивност**Члан 2**

Изрази који се у овој одлуци користе за физичка лица у мушким роду подразумјевају исте изразе у женском роду.

Комунални и други објекти**Члан 3**

(1) Комунални објекти у смислу ове одлуке су:

- објекти за снабдевање водом, фонтане, јавне чесме, противпожарни хидранти;
- објекти за сабирање и одвођење отпадних вода (комуналних отпадних и атмосферских вода);
- пијаце;
- гробља;
- објекти, уређаји и инсталације јавне расвете;
- аутобуска стајалишта са припадајућим садржајем (надстрешнице, клупе и други садржај);
- рекреативне површине и дјечја игралишта;
- купалишта;
- јавни тоалети;
- урбани мобилијар (заштитно-украсни стубићи, заштитне ограде, корпе за отпадке, самостојеће тенде, сунцобрамни, клупе, жардињере, саксије, опрема за дјечје игралиште и др.);
- мостови, отворени одводни канали на јавним површинама;
- саобраћајни знаци, информативне табле;
- привремени објекти намењени за комуналне услуге и инфраструктуру у функцији обављања комуналних дјелатности, у складу са подзаконским актом којим се прописују врсте привремених објеката;
- поклопци на отворима шахтова и решетке на отворима сливницима;
- други објекти у функцији обављања комуналне дјелатности односно одржавања комуналног реда из члана 1 ове одлуке.

(2) Одредбе ове Одлуке примјењују се и на друге сличне објекте, уређаје и предмете постављене односно изграђене на јавним и површинама које су видљиве са јавне површине, а нарочито:

- бензинске станице;
- станице за пуњење електричних возила;
- рекреативне површине и дјечја игралишта;
- привремене објекте и то: покретне привремене објекте, монтажно-демонтажне привремене објекте, непокретне привремене објекте, плутајуће привремене објекте и отворене површине у функцији привремених објеката;
- ролетне, шкуре и тенде на фасадама зграда;
- олуке, клима и вентилационе уређаје, сателитске антене и сличне уређаје на фасадама зграда;
- заштитне елементе на терасама, лојама и балконима зграда;
- напписе на фасадама зграда;
- спољашње освјетљење зграда;
- банкомате, поштанску сандучад и сл. на фасадама зградама;
- рекламе на фасади, крову и другим спољашњим површинама зграда;
- уређаје за видео надзор на фасади зграде;
- мурале и друге облике визуелне комуникације некомерцијалне садржине;

- излоге;
  - табле са називом насеља, улица, тргова и бројем стамбених и пословних зграда;
  - рекреативне површине и дјечја игралишта;
  - часовнике, уређаје за мјерење спољне температуре, уређаје за информативно мјерење брзине кретања возила и сл.;
  - засторе на градилиштима;
  - јарболе за заставе;
  - поклопце на отворима шахтова и решетке на отворима сливника;
  - туристичку и другу обавјештајну сигнализацију.
- (3) Објекти из ст. 1 и 2 ове одлуке граде се односно постављају и уклањају у складу са прописима којима се уређује грађење односно постављање објекта, осим ако овом одлуком није друкчије уређено.
- (4) Жардињере, саксије и клупе које се постављају на већ уређеним јавним површинама и површинама у јавном коришћењу постављају се на основу одобрења органа локалне управе надлежног за комуналне послове (у даљем тексту: орган за комуналне послове).
- (5) Уз захтјев за издавање одобрења из става 4 овог члана подноси се графички приказ мјеста постављања са уцртаном жардињером, саксијом и/или клупом, фотографски приказ жардињере, саксије односно клупе и сагласност субјекта који управља површином на којој се постављају предметни објекти, односно субјекта који управља јавном расvjетом, ако се саксија поставља на стуб јавне расvjете.
- (6) Постављене или изграђене објекте из става 1 овог члана вршилац комуналне дјелатности којем је Општина повјерила те послове, дужан је да одржава у естетски уредном и функционално исправном стању, у складу са подзаконским актом којим се прописује минимум квалитета и обим послова за обављање комуналне дјелатности (у даљем тексту: Правилник) и годишњим програмом обављања комуналних дјелатности.
- (7) Постављене или изграђене објекте из става 1 и 2 овог члана на јавним површинама, односно површинама у јавном коришћењу, субјекат који их је изградио или поставио, односно коме су исти дати на коришћење, дужан је да их одржава у естетки уредном и функционално исправном стању.
- (8) Ако се објекат из става 1 и 2 овог члана уклања, субјекат који га је изградио или поставио, односно коме је дат на коришћење, дужан је да јавну површину односно контактну површину врати у првобитно стање.
- (9) Забрањено је уклањати, уништавати или оштећивати објекте из става 2 овог члана за чије одржавање је одговоран субјекат коме је Општина повјерила послове одржавања.

Значење појмова

Члан 4

- (1) Изрази коришћени у овој одлуци имају следеће значење:
- стамбена зграда има значење прописано законом којим се уређују својинско-правни односи;
  - јавна површина је локално добро у општој употреби утврђено планским документом и доступно свима под једнаким условима,
  - површине у јавном коришћењу су површине на урбанистичкој парцели на којој се налази стамбена зграда односно други објекат, који планским документом нијесу одређене као јавне површине, а доступне су већем броју грађана, као што су изграђене и уређене саобраћајне, комуникационе и зелене површине унутар и између блокова зграда, између зграда, унутар отворених тржних центара, колонаде, пасажи и сл.;
  - контактна површина је "површина која се граничи са јавном површином";
  - објекат на контактној површини је објекат који се налази на контактној површини и видљив је са јавне површине;
  - спољни дјелови зграде су: фасада, кров, терасе, балкони, лође, врата, прозори, ролетне, други отвори на згради, димњаци и други грађевински елементи зграде;
  - естетски уредно стање површине односно објекта подразумијева да површина односно објекат: није оштећен, запрљан, исписан, исцртан, излијењен плакатима, односно да на други начин својим изгледом не нарушава општу уређеност насеља;
  - функционално исправно стање површине односно објекта подразумијева да се површина односно објекат налази у таквом стању да може да служи намјени због које је уређен, изграђен односно постављен;
  - насеље градског карактера има значење утврђено законом којим се уређује територијална организација;
  - напуштено возило има значење прописано законом којим се уређује безбедност саобраћаја на путевима.
- (2) Остали изрази коришћени у овој одлуци имају значење утврђене законом којим се уређују услови и начин обављања комуналних дјелатности (у даљем тексту: Закон) и Правилником о минимумум квалитета и обима послова за обављање комуналне дјелатности (у даљем тексту: Правилник).

II УРЕЂЕЊЕ НАСЕЉА

Уређење спољних дјелова зграда

Члан 5

- (1) Власници односно корисници стамбених зграда дужни су да спољне дјелове зграда редовно одржавају у естетски уредном и функционално исправном стању.
- (2) Одредбе ове одлуке које се односе на одржавање спољних дјелова стамбене зграде односе се и на пословне зграде, помоћне и привремене објекте.

Члан 6

Забрањено је на спољним дјеловима зграде односно другог објекта из члана 5 став 2 ове одлуке, исписивати, цртати или бојити графике, лијепити плакате, огласе, транспаренте и друге натписе или на други начин нарушавати изглед фасаде, без одобрења органа за комуналне послове.

Уређење и одржавање дворишта стамбених објеката и површина у јавном коришћењу**Члан 7**

- (1) Власници односно корисници стамбених објеката и површина у јавном коришћењу дужни су да дворишта, односно површине у јавном коришћењу одржавају у уредном стању.
- (2) Власници, односно корисници урбанистичких односно катастарских парцела које нису приведене намјени дужни су да их одржавају у уредном стању.
- (3) Лишће, плодове и гране који са површина из става 1 и 2 падну на јавну површину, односно површину у јавном коришћењу власници, односно корисници дужни су их одмах уклонити и очистити површину.
- (4) Ако постоји опасност од обарања стабла на јавну површину, односно површину у јавном коришћењу и поврјеђивања људи или оштећења имовине, власник односно корисник површине извршиће потребне захвate на стаблу.
- (5) На просторима дворишта, површина у јавном коришћењу и парцела које нису приведене намјени, видљивим са јавне површине, забрањено је одлагати отпад и остало што нарушава изглед окoline, као и спаљивати све врсте отпада.
- (6) Ако је власник односно корисник из ст. 1 и 2 овог члана непознат или се не може утврдити, односно ако није позната његова адреса становаша, комунални инспектор ће наложити вршиоцу комуналне дјелатности којем је Општина поверила послове одржавања јавних зелених површина да уреди двориште, урбанистичку односно катастарску парцелу, о трошку Општине.
- (7) Општина има право на регресну наплату трошка из става 3 овог члана, када се утврди власник односно корисник односно његова адреса становаша.

Члан 8

Биоразградиви отпад настао уређењем дворишта или површина у јавном коришћењу одлаже се у складу са општинским прописом којим се уређује начин одвојеног сакупљања и сакупљања комуналног отпада.

Члан 9

- (1) Власник, стажни власници односно орган управљања зградом дужан је да обезбиједи радове редовног одржавања дворишта зграде односно површина у јавном коришћењу, и то: радове на одржавању спољне расvjete која припада урбанистичкој односно катастарској парцели, уређењу зелених површина, уређењу и поправци мобилијара, одржавању паркинг мјеста, одржавању хигијене на тим просторима и друге радове редовног одржавања.
- (2) Лица из става 1 овог члана дужна су да на урбанистичкој парцели на којој је зграда изграђена обезбиједе радове на јоправци и замјени оштећених дјелова ограде, радове на редовном чишћењу, кошењу траве, орезивању живе ограде и другог растиња, уклањају корова, одржавају бетонских површина, тротоара, прилазних стаза и степеништа, интерних саобраћајница, противпожарних стаза, уклањају грађевинског и другог отпада, као и да обезбиједе друге радове како би простор око зграде био у уредном стању.
- (3) Ограда, зеленило и други елементи уређења површина око зграде морају се одржавати тако да не оштећују зграду и инсталације, не онемогућавају коришћење зграде, тих површина и површина са којима се граниче (улица, сусједна зграда, сусједна урбанистичка односно катастарска парцела и сл.), не ометају безбедан пролаз пјешака и возила, прогледност саобраћајне сигнализације и функционалност јавне расvjete.
- (4) Радови из ст. 1, 2 и 3 овог члана који се изводе на огради и на површини око зграде која је утврђена као културно добро или се налази у заштићеној окolini, изводе се у складу са законом којим се уређују питања од значаја за заштиту и очување културних добара.
- (5) За одржавање дворишта односно површина у јавном коришћењу, власници, корисници односно органи управљања зградом могу закључити уговор са вршиоцем комуналне дјелатности којем је Општина поверила послове одржавања односних површина.
- (6) Код изградње објекта, инвеститор је дужан да одмах након завршетка изградње објекта уреди двориште, односно остатак урбанистичке парцеле на којем се објекат налази, у складу са планском и техничком документацијом.

Члан 10

- (1) Подизање ограда око урбанистичких односно катастарских парцела врши се у складу са посебним прописом којим је уређено постављање односно грађење помоћних објеката.
- (2) О одржавању ограда око урбанистичких односно катастарских парцела у естетски уредном и функционалном исправном стању дужни су да се старају власници, односно корисници тих парцела.
- (3) Власник или корисник ограде која нарушава естетски изглед града или, усљед оштећења, представља опасност за пролазнике, дужан је исту уклонити или замијенити новом, у складу са условима утврђеним посебном прописом за постављање односно грађење помоћних објеката.
- (4) Ако је власник односно корисник из става 3 овог члана непознат или се не може утврдити, односно ако није позната његова адреса становаша, сходно се примјењују одредбе члана 7 ст. 6 и 7 ове одлуке.

Члан 11

- (1) На спољним дјеловима стамбene зграде дозвољено је, у складу са условима из ове одлуке а на основу одобрења издатог у складу са законима којима се уређује грађење објеката и одржавање стамбених зграда, вршити следеће радове:
  - 1) Одржавање И замјена постојеће фасаде и кровног покривача зграде;
  - 2) фарбати фасаде зграде;
  - 3) одржавати или мијењати постојећу спољашњу столарију (спољашњи прозори и врата, балконска врата, ролетне и шкуре);
  - 4) постављати тенде на терасама, балконима односно испред улаза у зграду или на посебном дјелу зграде;
  - 5) мијењати и поправљати олуке, постављати клима и/или вентилационе уређаје, сателитске антене и сличне уређаје;
  - 6) застакљивати односно постављати друге заштитне елементе на терасе, лође или балконе;
  - 7) постављати натписе;
  - 8) постављати спољашње освјетљење зграде, односно дијела зграде;
  - 9) поштанску сандучад и сличну опрему на фасади зграде;
  - 10) постављати банкомате, изложбене излоге и сличну опрему или уређаје;
  - 11) постављати рекламе (писане рекламе, свијетлеће рекламе, дисплеји, рекламе са електронском измјеном рекламих порука, просвијетљени тотем, електронска рото-трависон реклама, електронска трчјена реклама и сл.) на фасади, крову и другим спољашњим површинама зграде;
  - 12) постављати уређаје за видео надзор и
  - 13) осликавати, оцртавати, лијепити или постављати мурале и друге облике визуелне комуникације некомеријалне садржине на спољашњим дјеловима стамбene зграде и припадајућим елементима дворишта односно површина у јавном коришћењу које припадају згради.
- (2) Допуштени радови из става 1 овог члана који се изводе на згради која је утврђена као културно добро или се налази у заштићеној окolini изводе се у складу са конзерваторским условима и сагласношћу на пројекат конзерваторских радова издатих од стране органа Управе надлежног за заштиту и очување културних добара.

(3) Ако се радовима мијења спољни изглед објекта у односу на главни пројекат, урбанистичко техничке услове за радове из става 1 тачка 1, 2, 3, 5 и 6 овог члана издаје орган за послове урбанизма, сагласност на идејно рјешење издаје Главни државни / градски архитекта, а пријава извођења радова реконструкције се подноси служби за инспекцијски надзор. За радове из тачке 4 став 1 овог члана урбанистичко техничке услове издаје надлежни орган управе.

(4) Изузето од става 3 овог члана, радови којима се не мијења спољни изглед објекта у односу на главни пројекат врше се на основу пријаве радова служби за инспекцијски надзор.

(5) Одобрење за радове из става 1 тачке 7, 8, 9, 12, 13 овог члана издаје орган за комуналне послове након добијања сагласности Скупштине етажних власника и смјерница за обликовање и материјализацију које издаје главни градски архитекта у складу са законом којим се уређује планирање простора и изградња објекта а на основу фотографија уређаја, односно опреме или цртеж који јасно дефинише облик, димензије и техничке детаље уређаја или опреме, као и доказ о праву својине на згради или сагласност власника зграде, односно скупштине етажних власника зграде.

(6) За радове из става 1 тачка 10 овог члана, орган за послове урбанизма издаје урбанистичко техничке услове за постављање/трајење привремених објекта а пријава постављања/трајења привременог објекта се подноси служби за инспекцијски надзор.

(7) Одобрење за радове из става 1 тачка 11 овог члана издаје субјекат у чијој су надлежности наведени послови.

(8) Одредбе ове одлуке које се односе на допуштене радове на спољним дјеловима стамбене зграде сходно се примјењују и за пословне зграде и помоћне објекте у функцији стамбене односно пословне зграде.

Члан 12

(1) Спољашњи изглед стамбене зграде мора се одржавати на начин који је предвиђен пројектом.

(2) За извођење радова замјене постојеће фасаде, прибавља се мишљење надлежног органа за уређење простора (Главни државни или градски архитекта) о варијантама боја, употреби декоративних елемената у обликовању фасаде, како би објекат у простору и окружењу био усаглашен са околним објектима, само уколико стамбена зграда не посједује пројекат изградње односно реконструкције.

(3) Ако се зграда састоји од више улаза, захтјев за издавање одобрења односно пријаве радова из члана 11 ове одлуке, може се поднijети за цијелу зграду или за појединачни улаз. Захтјев подноси скупштина етажних власника.

Ролетне, шкуре и тенде

Члан 13

(1) Приликом појединачне замјене односно постављања ролетни или шкура на спољашњим прозорима и вратима мора се водити рачуна да исте буду усклађене, у погледу материјала и изгледа, са постојећима у згради.

(2) Тенда је монтажна конструкција са одговарајућим застором, која се поставља на фасади зграде изнад зидног отвора (улазна врата, балкон, тераса, излог), ради заштите од сунца.

(3) Облик тенде мора да прати облик зидног отвора изнад којег се поставља.

(4) Тенда изнад посебног улаза у пословни простор поставља се на основу одобрења надлежног органа.

Олуци, клима и вентилациони уређаји, сателитске антене и слични уређаји

Члан 14

(1) Олуци се постављају на начин што се исти по правцу кретања односно по боју уклапају у контуре односно боју фасаде зграде.

(2) Клима уређаји и вентилациони уређаји могу да се постављају на спољним дјеловима зграде, на мјесту које је за то одређено пројектом изградње или реконструкције објекта.

(3) Ако мјеста за постављање клима уређаја односно вентилационих уређаја нијесу одређена пројектом из става 2 овог члана, они се могу постављати на мјестима која нису видљива са јавних површина (дворишне фасаде, заклоњени дјелови лођа, балкона или тераса и сл.).

(4) Уколико из техничко-технолошких разлога није могуће поставити клима уређај односно вентилациони уређај на начин из ст. 2 и 3 овог члана, постављање ће се извршити на основу услова које издаје орган за послове урбанизма, у складу са правилима о грађењу.

(5) При постављању клима уређаја односно олука обавезно је да се обезбиједи отицање кондензоване односно атмосферске воде на начин који онемогућава њено разливљавање на јавне површине односно површине у јавном коришћењу.

(6) Сателитске антене и слични уређаји постављају се на начин који не доводи до оштећивања саме зграде или сусједне зграде и не угрожава безбедност грађана и околине.

Застакљивање односно постављање других заштитних елемената на терасама, лођама или балконима

Члан 15

Приликом застакљивања односно постављања других заштитних елемената на терасама, лођама или балконима мора се водити рачуна да односни елементи у дијелу материјала и изгледа буду усклађени са спољним изгледом зграде.

Натписи

Члан 16

(1) Правна лица и предузетници који се баве привредном и другом дјелатношћу, као и органи, установе и институције који врше јавна овлашћења дужни су да натпис са својим називом истакну на фасади зграде у којој обављају своју дјелатност, у складу са посебним прописима и условима из ове одлуке.

(2) Натпис из става 1 овог члана, по правилу, се поставља изнад улаза у пословни простор.

(3) Субјекти из става 1 овог члана, уз захтјев за издавање одобрења за постављање натписа, достављају:

- техничку документацију - идејни пројекат, који садржи: нацрт фасаде или простора, изглед натписа, назив на натпису у складу са извршеном регистрацијом код надлежног органа, односно у складу са прописом којим је утврђен назив органа, установе односно институције која врши јавна овлашћења, технички опис са ознаком материјала и тонско рјешење боја сагласно условима издатим од стране органа за комуналне послове;

- доказ о праву својине или праву коришћења на пословном простору, односно објекту на којем жели поставити натпис и одобрење за обављање дјелатности.

(4) Поред доказа из става 3 овог члана, за издавање одобрења за постављање свјетлећег натписа доставља се и: пресјек и потребне детаље са шемом инсталација и прорачун сигурности.

(5) Субјекти из става 1 овог члана дужни су да натписе одржавају у естетски уредном и функционално исправном стању.

(6) Неисправне свјетлеће натписе, власник је дужан довести у исправно стање најкасније у року од два дана од дана настанка квара.

(7) Одговорно лице у субјекту из става 1 овог члана дужано је да одмах, а најкасније у року од три дана од дана престанка обављања дјелатности, уклони натпис, а фасаду зграде врати у првобитно стање.

(8) Натпис, из става 1 овог члана поред назива субјекта, може да садржи: грб, лого и/или назив објекта у којем се обавља дјелатност. У супротном, сматра се рекламирним паноом и поставља се у складу са чланом 19 ове одлуке.

Спољашње освјетљење

Члан 17

- (1) Пасажи, простор испред улаза у зграду, обликовни украсни елементи фасаде, површине испред зграда могу бити освјетљени током ноћи.
- (2) Уз захтјев за издавање одобрења из члана 11 став 5 ове одлуке доставља фотографија уређаја, односно опреме или цртеж који јасно дефинише облик, димензије и техничке детаље уређаја или опреме, као и доказ о праву својине на згради или сагласност власника зграде, односно склопштине етажних власника зграде.
- (3) Постављена опрема и уређаји из става 1 овог члана морају се одржавати у естетски уредном и функционално исправном стању.
- (4) Субјекат коме је одобрено постављање опреме и уређаја из става 1 овог члана дужан је да одмах, а најкасније у року од три дана од дана уклањања исте, фасаду зграде врати у првобитно стање.
- (5) Трошкове изградње, одржавања и оперативне трошкове спољњег освјетљења из става 1 овог члана сносе власници, односно носиоци права коришћења на тим објектима.

Поштанска сандучад и слична опрема или уређаји

Члан 18

- (1) Уз захтјев за издавање одобрења из члана 11 став 5 ове одлуке доставља се одобрење за обављање дјелатности, фотографија уређаја, односно опреме или цртеж који јасно дефинише облик, димензије и техничке детаље уређаја или опреме, као и доказ о праву својине на згради или сагласност власника зграде, односно склопштине етажних власника зграде.
- (2) Постављена опрема и уређаји из става 1 овог члана морају се одржавати у естетски уредном и функционално исправном стању.
- (3) Субјекат коме је одобрено постављање опреме и уређаја из става 1 овог члана дужан је да одмах, а најкасније у року од три дана од дана уклањања исте, фасаду зграде врати у првобитно стање.

Рекламе

Члан 19

- (1) На фасади, крову и другој спољашњој површини зграде могу се, на основу одобрења из члана 11 став 7 ове одлуке, постављати рекламе (писане рекламе, свијетлеће рекламе, дисплеји, рекламе са електронском измјеном рекламирних порука, освијетљени тотем, електронска рото-тривисон реклама, електронска трчна рекламирања и сл.), на којима привредна друштва, друга правна лица и предузетници рекламирају дјелатности за сопствене потребе или на којима привредна друштва, друга правна лица и предузетници регистровани за обављање дјелатности рекламирања, односно маркетинга, у комерцијалне сврхе рекламирају дјелатност, производе и услуге трећих лица или пружају услуге сервисних информација.
- (2) Уз захтјев за издавање одобрења за постављање објекта из става 1 овог члана доставља се:
  - одобрење за обављање дјелатности;
  - идејни пројекат рекламе којим су дефинисани облик, димензије и технички детаљи;
  - доказ о праву својине на објекту или сагласност власника објекта, односно сагласност склопштине етажних власника зграде на којој се реклами поставља; и
  - доказ овлашћене институције да се постављањем рекламе не угрожава стабилност зграде, у случају постављања рекламе на крову односно подконструкцији зграде, односно рекламе већих димензија или тежине.
- (3) Одобрење за постављање објекта из става 1 овог члана издаје се са роком важења до једне године.
- (4) Одобрење за постављање рекламе може се продужити, након истека рока из става 3 овог члана, ако власник рекламе најкасније у року од 15 дана прије истека рока важења одобрења поднесе захтјев за продужење важења одобрења надлежном органу, на начин и у складу са условима прописаним овом одлуком.
- (5) Власник рекламе на фасади, крову или другој спољашњој површини зграде, сноси одговорност за сигурност, стабилност и безbjедnost tog објекта.
- (6) Субјекат коме је одобрено постављање рекламе дужан је да исту одржава у естетски уредном, технички и функционално исправном стању током трајања рока утврђеног у одобрењу, а након истека рока, дужан је да површину на којој је био постављен врати у првобитно стање.
- (7) Забрањено је на рекламама истицати увредљиве или дискриминишуће садржаје.

Уређаји за видео надзор

Члан 20

- (1) Уз захтјев за издавање одобрења из члана 11 став 5 ове одлуке за постављање уређаја за видео надзор улаза у зграду односно у посебни пословни улаз у зграду достављају се докази прописани законом којим се уређује заштита података о личности и одредбама ове одлуке.
- (2) Субјекат који је поставио уређај за видео надзор из става 1 овог члана дужан је да уређај одржава у естетски уредном стању, а након његовог уклањања површину на којој је био постављен врати у првобитно стање.

Мурали некомерцијалне садржине

Члан 21

- (1) Мурали и други облици визуелне комуникације некомерцијалне садржине (у даљем тексту: мурали некомерцијалне садржине) могу се осликавати, исцртавати, лијепити или постављати на спољним дјеловима зграде и припадајућим елементима дворишта односно површина у јавном коришћењу које припадају стамбеној згради, на основу одобрења из члана 11 став 5 ове одлуке,
- (2) Уз захтјев за издавање одобрења из става 1 овог члана доставља се идејно рјешење, као и доказ о праву својине на згради, односно сагласност власника зграде, односно сагласност склопштине етажних власника зграде.
- (3) О захтјеву из става 2 овог члана орган за комуналне послове прибавља мишљење главног градског архитекте.
- (4) Субјекат који је поставио односно који је наручио постављање мурала некомерцијалне садржине дужан је да исти одржава у естетски уредном стању током трајања рока утврђеног у одобрењу, а након истека рока, дужан је да површину на којој је био постављен врати у првобитно стање.
- (5) Одредбе ст. 1 до 4 овог члана сходно се примјењују на осликавање, исцртавање, лијепљење или постављање мурала некомерцијалне садржине на јавним површинама и зградама на којима својинско-правна овлашћења врши Општина, при чему се под

сагласношћу власника зграде из става 2 овог члана подразумијева сагласност органа локалне управе односно јавне службе којој је Општина поверила послове одржавања те јавне површине односно зграде.

(6) Забрањено је на муралима из ст. 1 и 5 овог члана истицати увредљиве или дискриминишуће садржаје.

Излог, односно друга застакљена површина пословног простора

Члан 22

(1) Излог, односно друга застакљена површина пословног простора, која је видљива са јавне површине, мора се одржавати у уредном и чистом стању.

(2) О уредном и чистом стању излога, односно друге застакљене површине на пословном простору, стара се лице које обавља дјелатност у том пословном простору.

(3) Ако се у пословном простору не обавља дјелатност, о уредном и чистом стању излога, односно друге застакљене површине пословног простора којем припадају дужан је да се стара власник, односно корисник тог пословног простора.

(4) Забрањено је у излогу из става 1 овог члана држати амбалажу или складиштити робу.

(5) Забрањено је изван излога, односно пословног простора (на улазним вратима, прозорима, оквирима излога и слично) излагати робу.

Табле са називом насеља, улица, тргова и бројем стамбених и пословних зграда

Члан 23

(1) Насеља, улице и тргови морају бити означени таблом са називом, а зграде односно посебни улази стамбених и пословних зграда таблом са бројем, у складу са законом којим се уређује територијална организација.

(2) Субјекат који је овлашћен да обезбиједи постављање табли са називом насеља, улице, трга и бројем стамбене односно пословне зграде, дужан је да обезбиједи њихово одржавање у естетски уредном и функционално исправном стању.

(3) Забрањено је правним и физичким лицима и предузетницима да самоиницијативно постављају или мијењају табле из става 1 овог члана.

Застори на градилиштима

Члан 24

Непрозирни застор на објекту у изградњи, односно на постојећем објекту у случају реконструкције, поставља се у ексклузивној, И и ИИ зони, у складу са законом којим се уређује изградња објеката и одлуком којом су утврђене зоне.

Држање и узгајање ситне и крупне стоке и перади

Члан 25

(1) Забрањено је држање и узгајање ситне и крупне стоке и перади у насељима обухваћеним планским документима.

(2) Забрањено је држање стоке и перади изван штала, обора или других затворених односно ограђених простора (у даљем тексту: објекат за узгој) у појасу од 500m, који се насллања на границу подручја из става 1 овог члана.

(3) На осталим подручјима на територији Општине Будва дозвољено је, поред држања и узгајања стоке и перади у објектима за узгој и њихово напасање на отвореном.

(4) Објекти за узгој морају се редовно чистити и прати на начин да не угрожавају и загађују животну средину.

(5) Објекат за узгој мора бити удаљен најмање 500m од сусједне стамбене зграде.

(6) Објекат за узгој у подручју из става 2 овог члана, мора имати обезбиђену инфраструктуру за прихват фекалних и отпадних вода од прања и чишћења просторија, као и простор за компостирање стајског ћубрива.

(7) Поред забрана прописаних Законом, забрањено је: пуштање стоке и перади по улицама и стазама, шеталиштима, пијацама (осим на сточним пијацама), паркинзима, аутобуским стајалиштима и другим јавним површинама.

(8) Уколико се стока односно перад затекну на јавним површинама из става 7 овог члана без надзора, комунални инспектор наложиће вршиоцу комуналне дјелатности којем је Општина поверила ове послове да привремено збрине исте и прописати рок за њихово преузимање од стране власника и о томе га одмах обавјестити.

(9) У случају да стока односно перад из става 8 овог члана не испуњава услове утврђене законом којим се уређује обављање ветеринарске дјелатности, комунални инспектор је дужан да без одлагања о привремено збринутој животињи обавијести орган управе надлежан за послове ветеринарства, ради предузимања мјера из своје надлежности

(10) Привремено збринавање стоке односно перади из става 8 овог члана извршиће се на локацији коју одреди Скупштина Општине, у складу са законом којим се уређује обављање ветеринарске дјелатности.

(11) Сакупљање, утовар, истовар, превоз и адекватно чување (хранење и напајање) стоке и перади, као и предузимање мјера по налогу органа управе надлежног за послове ветеринарства организује вршилац комуналне дјелатности из става 8 овог члана, о трошку власника.

(12) Уколико је власник из става 11 овог члана непознат или се не јави у року од 15 дана од дана налaska, вршилац комуналне дјелатности из става 8 овог члана продаће стоку односно перад по откупним цијеснама најповољнијој кланици и намирити своје трошкове. Преостала средства уплатиће на рачун власника уколико се исти јави у року од годину дана, у складу са законом којим се уређују својинско-правни односи.

(13) У случају када животињу усмрти на основу мјера изречених од стране органа управе надлежног за послове ветеринарства, вршилац комуналне дјелатности има право на регресну наплату трошкова од власника.

III ОДРЖАВАЊЕ ЧИСТОЋЕ, ЗАШТИТА И ЧУВАЊЕ ЈАВНИХ ПОВРШИНА

Одржавање чистоће на јавним површинама

Члан 26

(1) Одржавање чистоће на јавним површинама у смислу ове одлуке је:

- чишћење и прање јавних површина;
- одржавање јавних површина;
- одржавање урбаног мобилијара на јавним површинама;

- сакупљање лешева животиња и нус производа животињског поријекла са јавних површина и њихово збрињавање;
  - уклањање хаварисаних и напуштених возила са јавних површина и сл.
- (2) Одржавање чистоће, заштиту и чување јавних површина и припадајућег урбаног мобилијара обавља вршилац комуналне дјелатности којем је Општина поверила послове уређења и одржавања јавних површина, у складу са Правилником и годишњим Програмом обављања комуналних дјелатности (у даљем тексту: Програм)
- Послове одржавања чистоће на површинама испред објекта привредних субјеката (правних лица, предузетника и физичких лица) врше субјекти који су имаоци права располагања на тим површинама, односно који користе те површине.
  - Послове одржавања чистоће на земљишту које служи за редовну употребу зграде врше стажни власници, односно корисници посебног дијела стамбене зграде.
- (3) Сакупљање, транспорт и депоновање комуналног и неопасног грађевинског отпада, односно вршење дјелатности комуналне индивидуалне потрошње, врше се у складу са одредбама прописаним посебном одлуком.
- (4) У нарочито хитним и другим ванредним и оправданим случајевима: епидемиолошки разлози, државни празници, одређене свечаности и друго, орган за комуналне послове може наложити чишћење и прање јавних површина мимо утврђеног годишњег програма, о трошку буџета Општине.

Урбани мобилијар

Члан 27

- (1) Забрањено је заузимање јавних површина постављањем жардињера, заштитно-украсних стубића, заштитних ограда, клупа, тенди, сунцобрана, рампи и слично без одобрења надлежног органа локалне управе.
- (2) Дио јавних површина може се привремено заузети постављањем жардињера, заштитно-украсних стубића, заштитних ограда, клупа, тенди, сунцобрана, рампи, и слично на основу одобрења надлежног органа локалне управе у складу са Програмом. Одобрење за постављање објекта из става 1 овог члана дуж улица јавних паркиралишта и гараже, аутобуских и такси стајалишта издаје орган локалне управе надлежан за послове саобраћаја, а на осталим јавним површинама орган надлежан за стамбено-комуналне послове.
- (3) Вршилац комуналне дјелатности из члана 26 став 2 ове одлуке дужан је да води евидентацију о броју, врсти и стању урбаног мобилијара на јавним површинама, као и о промјенама које настају.
- (4) Евиденција из става 1 овог члана води се кроз израду и ажурирање регистра урбаног мобилијара.

Члан 28

- (1) Забрањено је коришћење урбаног мобилијара супротно његовој намјени.
- (2) Ако су за одређене урбани мобилијар предвиђени посебни услови коришћења у погледу начина и времена коришћења, вршилац комуналне дјелатности из члана 26 став 2 ове одлуке дужан је да на јавну површину на којој се урбани мобилијар користи постави таблу са обавјештењем о условима коришћења.
- (3) Табла из става 2 овог члана поставља се на основу одобрења органа за комуналне послове.

Табле за постављање огласа и плаката

Члан 29

Плакати и огласи могу се постављати само на мјестима предвиђеним за ту намјену, на основу одобрења органа надлежног за комуналне послове.

Грађевински радови

Члан 30

- (1) Забрањено је депоновање грађевинског материјала, постављање скеле, специјалних возила и машина у сврху извођења грађевинских радова, радова на спољним дјеловима зграде и сличних грађевинских и грађевинско-занатских радова без одобрења органа за комуналне послове.
- (2) За постављање скеле, специјалних возила и машина у сврху извођења грађевинских радова, радова на спољним дјеловима зграде и сличних грађевинских и грађевинско-занатских радова, може се привремено заузети јавна површина, на основу одобрења органа за комуналне послове.
- (3) Уз захтјев за издавање одобрења из става 1 овог члана, доставља се пријава радова, односно одобрење на основу којег се изводе предметни радови.
- (4) Приликом извођења радова из става 1 овог члана, извођач радова је дужан да огради привремено заузету јавну површину, ради осигурања безбедности пролазника и/или саобраћаја на контактним јавним површинама.
- (5) Ограда из става 3 овог члана, постављена на јавној површини или контактној површини мора се одржавати у уредном стању (неоштећена, без плаката итд.), а током ноћи и за вријеме магле мора бити прописно обиљежена и освијетљена.
- (6) Ако се постављањем скеле заузме тротоар или коловоз, извођач радова је дужан да омогући проходност тротоара и/или коловоза и осигура безбедност пролазника односно учесника у саобраћају.
- (7) Покретна тоалетна кабина која се поставља на градилишту, мора бити удаљена најмање 3м од сусједне јавне односно друге површине.

Члан 31

- (1) У току извођења грађевинских радова, у циљу обезбеђивања чистоће и функционалности јавних површина, извођач радова је дужан да:
- 1) чисти јавне површине испред и око градилишта, све докле допире растурање грађевинског материјала, блата, прашине и друге нечистоће;
  - 2) кваси растресити материјал за вријеме рушења, извођења других радова и транспорта, као и приступне путеве, да би се спријечило подизање прашине ван градилишта;
  - 3) одржава чистоћу решетки на отворима сливника у непосредној близини градилишта;
  - 4) очисти од блата точкове возила прије њиховог изласка са градилишта, односно очисти од блата запрљани коловоз и друге површине;
  - 5) без одлагања предузме мјере да јавне површине које оштети, доведе у исправно стање, у складу са одредбама ове одлуке;
  - 6) да обезбиједи да се депоновани грађевински материјал, земља и други растресити материјал (пијесак, шљунак, и сл.) не растурају на јавну површину;
  - 7) обезбиједи да се земља и други расути материјал не слива у атмосферску канализацију;

- 8) организује градилиште на начин који не омета отицање атмосферских вода;
- 9) обезбиједи да се шут, земља, отпадни грађевински материјал и други материјал који остају послије изградње, реконструкције, адаптације, односно рушења објекта, уклони одмах по завршетку радова.
- (2) Под грађевинским радовима у смислу става 1 овог члана подразумијева се изградња, реконструкција, адаптација и рушење објекта, уклањање материјала и уређење терена.

Јавне зелене површине

Члан 32

- (1) Забрањено је коришћење јавне зелене површине осим у сврху за коју је намјењена.
- (2) Послове уређивања, одржавања и заштите јавних зелених површина и припадајућег урбаног мобилијара обавља вршилац комуналне дјелатности којем је Општина поверила те послове, у складу са Правилником о минимуму квалитета и обима послова за обављање комуналне дјелатности и годишњим Програмом обављања комуналних дјелатности.
- (3) Јавна зелена површина мора да се одржава редовно, тако да својим изгледом уљепшава насеље и служи сврси за коју је намјењена.
- (4) Јавна зелена површина може се користити само у сврху за коју је намјењена.
- (5) Ако се за одређену јавну зелену површину успоставља посебни режим коришћења, вршилац комуналне дјелатности из става 1 овог члана дужан је да на ту површину постави таблу са обавештењем о режиму коришћења.
- (6) Табла из става 4 овог члана поставља се на основу одобрења органа за комуналне послове.

Члан 33

- (1) Изградња нових јавних зелених површина врши се у складу са законом којим се уређује изградња објеката.
- (2) Приликом пројектовања и изградње нових јавних зелених површина, на простору на којем се већ налазе стабла или друго растинje, иста треба уклонити у пројекат и сачувати, где је год то могуће.
- (3) Приликом пројектовања и изградње јавних зелених површина треба да се, по правилу, предвиди систем за заливање јавних зелених површина.
- (4) На мјестима на којима се због јавног зеленила омета видљивост саобраћаја, јавно зеленило не може имати висину преко 0,5 м рачунајући од нивоа пута.
- (5) На угловима раскрсница у површини троугла чије странице износе двије ширине налегле саобраћајнице, не смије се садити вегетација, чији је билошки узраст већи од 0,5 м.

Члан 34

Приликом изградње, реконструкције, адаптације односно рушења објекта, извођач радова дужан је да чува постојећу вегетацију и земљиште на јавним зеленим површинама и површинама у јавном коришћењу на начин што постојећа вегетација (травњак, шиље, дрвеће и сл.) мора бити заштићена за вријеме трајања радова, а плодни слој земље сачуван на градилишту или склоњен на посебно одлагалиште.

Члан 35

- (1) Болесна стабла, стабла склона паду и друга стабла на јавним зеленим површинама која могу угрозити безбедност људи и/или имовину, вршилац комуналне дјелатности дужан је да уклони, уз сагласност органа за комуналне послове.
- (2) Приликом орезивања дрвећа, уређивања травњака и обављања других радова на јавним површинама односно површинама у јавном коришћењу вршилац комуналне дјелатности, власник односно корисник површине у јавном коришћењу дужан је да осигура безбедност пролазника, као и да материјал и отпад настао тим активностима уклони одмах по обављању послу, а површину очисти и доведе у првобитно стање.

Члан 36

- 1) На јавној зеленој површини и на земљишту које је предвиђено за јавну зелену површину могу се градити односно постављати подземна водоводна, канализациона, телекомуникациона, електрична и друга инфраструктура, уређаји и опрема, у складу са законом којим се уређује изградња објеката.
- (2) Изузетно, у парк шумама и на пошумљеним теренима предвиђеним за парк шуме могу да се постављају ваздушни, изоловани електрични, телекомуникациони и други водови под условима да не ометају правилан развој вегетације, да не нарушају естетски изглед зелене површине и да не ометају нормално коришћење ових површина.
- (3) Забрањено је сађење дрвећа на јавним зеленим површинама, изнад постојеће подземне инфраструктуре, као и на удаљеностима мањим од оних утврђених техничким прописима.

Члан 37

- (1) Приликом изградње стамбених и пословних објеката, саобраћајне и комуналне инфраструктуре, усљед којих је неопходно да се уклоне стабла са јавних површина односно површина у јавном коришћењу обухваћених изградњом, инвеститор је дужан да, када је то технички изводљиво, обезбиједи пресађивање здравих стабала или садњу три нова стабала за свако посјечено стабло.
- (2) Забрањено је пресађивање, уклањање или садња нових стабала без одобрења органа за комуналне послове, а по претходном мишљењу вршилаца комуналне дјелатности којем је Општина поверила послове одржавања јавних зелених површина.
- (3) Одобрењем из става 2 овог члана утврђује се број стабала која ће да се пресаде, уклоне или посаде.
- (4) Пресађивање здравих стабала, односно садњу нових стабала обавља инвеститор, односно вршилац комуналне дјелатности о трошку инвеститора, у року утврђеним одобрењем.
- (5) Уколико пресађивање обавља вршилац комуналне дјелатности, одобрење из става 2 овог члана садржи износ и рок за плаћање трошкова које инвеститор треба да уплати вршиоцу комуналне дјелатности.
- (6) Ако лице обори или уклони дрво са јавне површине односно површине у јавном коришћењу без одобрења надлежног органа, сходно се примјењују одредбе ст. 1 до 5 овог члана у погледу обавезе обезбеђивања садње три нова стабала за свако посјечено стабло.

Члан 38

- (1) Вршилац комуналне дјелатности из члана 36 став 2 ове одлуке дужан је да води евидентију о врсти и стању јавних зелених површина са припадајућим садржајима (елементима урбаног мобилијара) на јавним зеленим површинама, као и о промјенама које на њима настају.
- (2) Евиденција из става 1 овог члана се води кроз израду и ажурирање регистра јавних зелених површина и регистра урбаног мобилијара.

Члан 39

- (1) У циљу заштите чистоће и обезбеђења комуналног реда, поред забрана прописаних Законом, на јавним површинама и површинама у јавном коришћењу забрањено је:
- 1) изливаше отпадних вода, одлагање комуналног отпада (укључујући и кабасти отпад), земље, шута и слично као и изливаше масти, уља, хемикалија и других штетних материја из угоститељских и других објеката;
  - 2) цијепање дрва и слично;
  - 3) раствање рекламијних листића, објава и сличних натписа;
  - 4) прање и/или поправљање возила, остављање олупина или хаварисаних пловила, пловила, камп приколица и сл.;
  - 5) бетонирање и/или поплочавање јавних површин, без одобрења односно пријаве радова;
  - 6) постављање ствари и предмета без одобрења надлежног органа;
  - 7) нуђење, наговарање и продаја услуга смјештаја;
  - 8) ходање у купаћем костиму или без дијела одјеће у зони Старог града и градским улицама, осим у купалишној зони;
  - 9) постављање уређаја за репродукцију музике са звучним кутијама ван пословног простора као и у унутрашњости прозора и штокова (у зони Старог града) и
  - 10) вожња моторних возила на јавним зеленим површинама и улицама Старог града, осим возила која се користе за одржавање тих површина и/или објекта и/или урбаног мобилијара на тим површинама.
- (2) Привремени објекти постављају се у складу са одредбама Закона о планирању простора и изградњи објекта, Правилника о ближим условима за постављање, односно грађење привремених објеката, уређаја и опреме, Програма привремених објеката за територију Општине Будва као и у складу са урбанистичко-техничким условима које издаје орган локалне управе надлежан за послове урбанизма.
- (3) Помоћни објекти постављају се у складу са Законом о планирању простора и изградњи објекта и Одлуком о постављању односно грађењу и уклањању помоћних објеката.

Члан 40

У случају оштећења јавних површина и/или припадајућег урбаног мобилијара починилац штете је дужан да исту у пуном износу надокнади вршиоцу комуналне дјелатности којем је Општина поверила послове одржавања јавних површина.

Поклопци на отворима шахтова и решетке на отворима сливника**Члан 41**

- (1) Забрањено је неовлашћено подизање и уклањање поклопца са отвора шахтова и решетки са отвора сливника.
- (2) Поклопци на отворима шахтова и решетке на отворима сливника на јавним површинама, морају бити постављени у равни ходне површине и коловоза, како не би доводили у питање безбедно кретање пролазника и одвијање саобраћаја.
- (3) Поклопци и решетке из става 1 овог члана морају бити израђени тако да је онемогућена клизавост нагазне површине, морају бити заштићени закључавањем односно на други сличан начин, а ако се налазе на коловозу морају имати и заптивач од гуме или сличног материјала ради смањења буке.
- (4) Субјекат који одржава инфраструктуру којој припада постављени поклопац односно решетка дужан је:
- да поклопце односно решетке одржава у естетски уредном и функционално исправном стању;
  - да дотрајаје, оштећене и уклоне ње поклопце односно решетке замјени без одлагања.
- (5) Уколико из оправданог разлога није могуће да се благовремено набави нови поклопац односно решетка, субјекат из става 3 овог члана дужан је да отвор шахта односно сливника огради и јасно означи, да би се обезбедила сигурност пролазника.
- (6) За вријеме извођења радова у шахту односно сливнику, субјекат који изводи радове дужан је да око отвора шахта односно сливника постави одговарајуће препреке и обиљежи их видљивим знацима, а по завршетку радова отвор прописно затвори и површину око отвора доведе у првобитно стање.

Јавне чесме, фонтане и противпожарни хидранти**Члан 42**

- (1) Јавним чесмама и фонтанама се сматрају чесме и фонтане које се налазе на јавним површинама.
- (2) Јавне чесме и фонтане постављају се у складу са посебним прописом којим је уређено постављање помоћних објеката.
- (3) Противпожарни хидранти односно хидрантска мрежа постављају се односно граде у складу са законом којим се уређује комунално опремање грађевинског земљишта и законом којим се уређују питања од значаја за заштиту и спашавање.
- (4) Јавне чесме, фонтане и противпожарни хидранти морају се одржавати у естетски уредном и функционално исправном стању.
- (5) О одржавању објекта из става 4 овог члана дужан је да се стара вршилац комуналне дјелатности којем је Општина поверила послове јавног водоснабдевања, односно друго право лице коме су поверили ови послови.
- (6) Фонтане постављене на површинама у јавном коришћењу стамбених и пословних зграда дужни су да одржавају у естетски уредном и функционално исправном стању, власници или корисници тих зграда.
- (7) Средства за трошкове одржавања и функционисања јавних чесама, фонтана и противпожарних хидраната укључујући и трошкове за утрошену воду обезбеђују се у буџету Општине.
- (8) Трошкове одржавања и функционисања фонтана постављених на површинама у јавном коришћењу стамбених и пословних зграда сносе власници или корисници зграда.

Члан 43

Забрањено је:

- 1) користити воду са јавних фонтана;
- 2) улазити у јавне фонтане;
- 3) оштећивати и користити противпожарне хидранте у друге сврхе осим за потребе заштите и спашавања.

Рекреативне површине и дјечја игралишта**Члан 44**

- (1) Рекреативне површине и дјечја игралишта са припадајућим садржајима (у даљем тексту: терени), који су израђени односно постављени на јавној површини и контактним површинама морају се одржавати у естетски уредном и функционално исправном стању.

- (2) За одржавање терена које је уредила односно чији инвеститор је била Општина, одговоран је вршилац комуналне дјелатности којем је Општина поверила послове одржавања односне јавне површине.
- (3) За одржавање осталих терена, одговорна су правна лица односно предузетници који су их уредили односно поставили.
- (4) Субјекат одговоран за одржавање терена мора на видном мјесту поставити таблу са упутствима о коришћењу и радном времену.
- (5) Табла из става 4 овог члана поставља се на основу одобрења органа за комуналне послове.
- (6) Корисници терена дужни су да се придржавају упутства из става 4 овог члана, као и одредби ове одлуке којим се уређује одржавање чистоће и заштита јавних површина.

Животињски лешеви и нус производи животињског поријекла

Члан 45

- (1) Забрањено је остављати животињске лешеве и нус производе животињског поријекла на јавним површинама.
- (2) Послове хигијеничарске службе за сакупљање и збрињавање животињских лешева и нус производа животињског поријекла са јавних површина обавља вршилац комуналне дјелатности којем Општина повери те послове, у складу са законом којим се уређује обављање ветеринарске дјелатности.
- (3) У случају да се утврди власник животињског леша односно лице које је оставило животињски леш и/или нус производ животињског поријекла, сходно се примјењује одредба члана 25 став 13 ове одлуке.

Дотрајала, односно оштећена и напуштена возила

Члан 46

- (1) Забрањено је на јавној површини и површини у јавном коришћењу остављати дотрајало, оштећено или напуштено возило.
- (2) Уклањање дотрајалог, оштећеног и/или напуштеног возила са јавне површине односно са површине у јавном коришћењу врши, по налогу комуналног полицајца односно комуналног инспектора субјекат којем су поверили послови уклањања непрописно паркираних возила, о трошку власника возила.
- (3) У случају из става 2 овог члана, комунални полицајац односно комунални инспектор поступа:
- по службеној дужности - код уклањања дотрајалог, оштећеног или напуштеног возила са јавне површине односно са контактне површине;
  - по иницијативи органа управљања стамбеном зградом, власника зграде односно власника површине - код уклањања дотрајалог, оштећеног или напуштеног возила са друге површине у јавном коришћењу.
- (4) Уклонјено возило се премјешта на локацију коју одреди Општина на рок који не може бити дужи од 60 дана од дана премјештања.
- (5) Ако власник односно корисник возила не преузме исто у року из става 4 овог члана, са возилом се поступа у складу са законом којим се уређује управљање отпадом.
- (6) У случају да се не може утврдити власник возила из става 2 овог члана, средства за обављање послова из ст. 2, 4 и 5 овог члана обезбеђују се из буџета Општине.
- (7) Ако се накнадно утврди власник возила, Општина има право на регресну наплату трошкова насталих по основу послова из става 6 овог члана.

Огријевни материјал

Члан 47

- (1) Забрањено је истоварати огријевни материјал на јавним саобраћајним површинама и површинама у јавном коришћењу намијењеним за кретање и паркирање моторних возила, јавним зеленим и другим јавним површинама.
- (2) Изузетно, за истовар огријевног материјала могу се привремено користити друге јавне површине, под условима:
- да се не омета кретање пјешака,
  - да се огријевни материјал уклони са јавне површине у року од 24 часа, и
  - да се кориштена површина очисти и опере, а евентуална оштећења санирају.

Раскопавање јавне површине

Члан 48

- (1) Забрањено је раскопавање јавне површине без претходно прибављеног одобрења надлежног органа локалне управе.
- (2) Дозволу за раскопавање јавних површина намијењених за саобраћај возила и пјешака: улица, коловоза, тротоара, стаза, шеталишта, тргова, пролаза, степеништа, паркинга, аутобуских и такси стајалишта, издаје орган локалне управе надлежан за послове саобраћаја (у даљем тексту: орган за послове саобраћаја), у складу са законом којим се уређују питања од значаја за путеве.
- (3) Дозволу за раскопавање јавних површина: паркова, парк шума, пијаца, обала ријека и потока, уличних травњака, дрвореда, простора између и око зграда, плажа и купалишта и сл., издаје орган за комуналне послове, уз сагласност органа коме су поверили послови одржавања предметних површина.
- (4) У дозволи за раскопавање јавне површине одређује се почетак и завршетак радова, мјере које је неопходно предузети ради безбедности људи и имовине, као и начин и вријеме довођења раскопаних јавних површина у исправно стање.
- (5) Органи из става 2 и 3 овог члана примјерак издате дозволе достављају субјекту којем је Општина поверила послове одржавања тих површина.

Члан 49

- (1) Раскопавање јавних површина може се вршити без претходно прибављене дозволе када је неопходно отклонити посљедице настале дејством више сиље или кварт забогат којег, у колико се хитно не отклони, може бити угрожено здравље, имовина грађана, пружање комуналних и телекомуникационих услуга, као и услуга снабдијевања потрошача електричном енергијом.
- (2) О извођењу радова у случајевима из става 1 овог члана, извођач радова је дужан да обавијести вршиоца комуналне дјелатности којем је Општина поверила послове одржавања односне јавне површине и орган локалне управе за вршење инспекцијског и/или комуналног надзора и да најкасније у року од 24 часа од настанка више сиље или квarta, поднесе захтјев за издавање дозволе за раскопавање јавне површине, са назнаком оправданости започетог раскопавања и рока до кога ће завршити радове.

Члан 50

- (1) Подносилац захтјева за издавање дозволе за раскопавање јавне површине дужан је да уз захтјев достави:

- скицу трасе раскопавања и/или пројекат прикључка на објекте комуналне или друге инфраструктуре;
- акт којим се пријављују односно одобравају радови ради којих се захтијева прекопавање јавне површине;
- одобрење односно сагласност за прикључење, у случају када се јавна површина раскопава ради прикључења објекта; и
- доказ да је уговорио извођење радова на враћању јавне површине у првобитно стање, односно да је обезбједио плаћање трошка за те радове, у случају из члана 52 ове одлуке.

(2) Радови на доношењу у исправно стање раскопане јавне површине морају се извести одмах по завршетку радова због којих је раскопана јавна површина, а најкасније у року одређеном у дозволи за раскопавање, у складу са Законом.

(3) Уколико субјекат који је раскопао јавну површину не обезбиједи да се иста доведе у првобитно стање у року утврђеним дозволом за раскопавање, комунални инспектор издаје налог трећем лицу да наведене радове изврши на терет тог субјекта.

Члан 51

(1) Приликом изградње нове улице или реконструкције постојеће, орган локалне управе надлежан за изградњу или реконструкцију, дужан је да вршиоце комуналне дјелатности којима је Општина поверила послове одржавања комуналне инфраструктуре, објекта, уређаја и опреме, грађане, јавне институције и установе, привредне и друге субјекте, који у тој улици имају објекте, писаним путем или путем јавног објављивања обавијести најмање 60 дана прије почетка радова, како би били у могућности да предузму активности на евентуалном извођењу радова на и/или у вези са комуналном инфраструктуром, уређајима и/или опремом који се налазе у земљишту испод или на саобраћајној површини односне улице.

(2) Приликом извођења радова раскопавања односно реконструкције саобраћајне површине, извођач радова је дужан да обезбиједи пјешачку комуникацију према објектима који се налазе уз ту саобраћајну површину.

Члан 52

Радове на доношењу у исправно стање раскопане јавне површине намијењене за саобраћај возила и пјешака, обавља субјект коме је дозвољено прекопавање, уз надзор органа управе надлежног за послове саобраћаја, а уређених јавних зелених површина обавља субјект коме је дозвољено прекопавање, уз надзор органа управе надлежног за послове одржавања уређених јавних зелених површина.

Члан 53

У случају да је раскопавањем јавне површине дошло до вађења стабала и другог растиња, садња се мора обавити најкасније до истека сезоне, одговарајућом врстом засада и у складу са чланом 36 ове одлуке.

Одржавање спомен обиљежја

Члан 54

(1) Забрањено је постављање спомен-обиљежја на јавној површини без одобрења надлежног органа.

(2) У случају када се спомен-обиљежје поставља на јавној површини односно на објекту који је у имовини Општине, поред услова прописаних законом којим се уређују ова питања, потребно је обезбиједити и сагласност органа локалне управе надлежног за управљање културном баштином Општине.

(3) Одржавање спомен-обиљежја на јавним површинама односно на објектима у имовини Општине, а које је поставила Општина, врши субјекат којем је Општина поверила послове одржавања јавних површина.

Члан 55

Културним добром којим располаже Општина управља орган локалне управе надлежан за послове културе, у складу са законом којим се уређује заштита културних добара.

Коришћење јавних површина за организовање манифестација и у промотивне сврхе

Члан 56

(1) Забрањено је користити јавне површине за одржавање спортских, културних и других манифестација и промотивне сврхе (промотивне сврхе, и сврхе снимања филмова, реклами спотова и сл.), без одобрења надлежног органа.

(2) Уколико се коришћење јавних површина за намјене из става 1 овог члана врши без постављања привремених објеката одобрење издаје орган за комуналне послове. Постављање привремених објеката за намјену из става 1 врши се у складу са прописима који уређују ту област.

(3) По правилу, постављање привремених објеката се не врши на јавним зеленим површинама.

(4) Организатор манифестације дужан је да постављене привремене објекте за потребе манифестације држи у естетски уредном и функционално исправном стању, а место одржавања манифестације по завршетку манифестације доведе у првобитно стање без одлагања, а најкасније у року утврђеним одобрењем.

(5) Организатор манифестације на којој се очекује више од 250 учесника, дужан је да за вријеме трајања манифестације обезбиједи постављање канти за одлагање отпада, у складу са Правилником.

(6) Организатор манифестације може на површини на којој се одржава манифестација поставити покретни тоалет, у складу са прописима којима се уређује постављање односно изградња привремених објеката.

(7) У случају из става 8 овог члана, организатор манифестације дужан је да за вријеме трајања манифестације обезбиједи: санитарну, техничку и хигијенску исправност и уредност, чистоћу и функционалност покретног тоалета.

(8) Изузетно од одредби ст. 1 до 9 овог члана, заузимање јавних саобраћајних површина за потребе организовања манифестација врши се у складу са законом којим се уређују питања од значаја за путеве.

(9) Ако се јавна зелена површина не користи у складу са издатим одобрењем, комунални инспектор забраниће коришћење те површине.

(10) Примјерак одобрења из става 1 овог члана, доставља се органу локалне управе надлежном за послове локалних прихода и вршиоцу комуналне дјелатности којем је Општина поверила послове одржавања односне јавне површине.

Члан 57

Организатор манифестације дужан је да обезбиједи асистенцију службе за заштиту и спашавање и комуналне полиције, у складу са законом којим се уређује заштита и спашавање и законом којим се уређују послови и овлашћења комуналне полиције.

Празнично уређење насеља

Члан 58

(1) Поводом новогодишњих празника, државних празника, празника Општине и сличних манифестација које организује Општина, јавне површине и стубови јавне расvjете могу се пригодно уредити постављањем: заставица, украса, украсних лампица, новогодишње јелке и слично.

- (2) Послове из става 1 овог члана обавља вршилац комуналне дјелатности којем је Општина повјерила те послове.
 (3) Средства за обављање послова из става 1 овог члана обезбеђују се у буџету Општине.

Јавни часовници и други уређаји

Члан 59

- (1) Вршилац комуналне дјелатности којем је Општина повјерила послове одржавања одређене јавне површине може на односној површини постављати: часовнике, уређаје за мјеренje спољне температуре, уређаје за информативно мјеренje брзине кретања возила и сличне уређаје.
 (2) Вршилац комуналне дјелатности дужан је да уређаје из става 1 овог члана одржава у естетски уредном и функционално исправном стању.

Јарболи за заставе

Члан 60

- (1) Забрањено је постављање јарбola за заставе на јавним и контактним површинама без одобрења органа за комуналне послове.
 (2) Одобрење из става 1 овог члана за постављање јарбola на јавној површини издаје се, уз претходну сагласност вршиоца комуналне дјелатности којем је Општина повјерила послове одржавања односне јавне површине.
 (3) Јарболи за заставе морају се одржавати у естетски уредном и функционално исправном стању.
 (4) Јарбoli за заставе на јавним површинама дужан је да одржава вршилац комуналне дјелатности којем је Општина повјерила послове одржавања односне јавне површине, односно субјекат којем је издато одобрење.
 (5) Јарбoli за заставе на контактним површинама дужан је да одржава власник односне површине.

Туристичка и друга обавјештајна сигнализација

Члан 61

- (1) Забрањено је постављање туристичке и друге обавјештајне сигнализације на јавним и контактним површинама, као и на стубовима јавне расvjете без одобрења, и то:
 - органа за послове саобраћаја, поред општинског пута, у складу са законом којим се уређују питања од значаја за путеве;
 - органа за комуналне послове, на осталим јавним површинама и контактним површинама.
 (2) Одобрење за постављање туристичке и друге обавјештајне сигнализације на стубовима јавне расvjете издаје се уз предходну сагласност вршиоца комуналне дјелатности којем је Општина повјерила послове одржавања јавне расvjете.
 (3) Сигнализацију из става 1 овог члана дужан је да одржава у естетски уредном и функционално исправном стању:
 - субјекат који је поставио или
 - вршилац комуналне дјелатности којем је Општина повјерила послове одржавања односне јавне површине, односно одржавање јавне расvjете, уколико је сигнализацију поставила Општина односно јавна служба или организација коју је основала Општина.

IV УКЛАЊАЊЕ СНИЈЕГА И ЛЕДА

Члан 62

- (1) У циљу обезбеђивања услова за безбедно и несметано одвијање живота у граду у зимском периоду, са одређених јавних површина и површина у јавном коришћењу обавезно се уклања снijег и лед.
 (2) За уклањања снijега и леда са површина из става 1 овог члана, обавезни су:
 - вршилац комуналне дјелатности којем је Општина повјерила послове одржавања општинских путева (у даљем тексту: вршилац комуналне дјелатности за одржавање путева), и то за: уклањање снijега и леда са локалних путева и улица у насељима у складу са законом којим се уређују питања од значаја за путеве и одредбама ове одлуке;
 - вршилац комуналне дјелатности којем је Општина повјерила послове управљања пијацама, и то: за уклањање снijега и леда са простора пијаца, као и са простора који су у непосредној функционалној вези са простором пијаце (тритоари око пијаце, паркинг простор унутар пијаце и стаза за прилаз возила за снабдевање);
 - вршилац комуналне дјелатности којем је Општина повјерила послове оправљања јавног
 - гробља и капела у складу са Правилником;
 - субјекти који управљају аутобуском, бензинском станицом, и сличним инфраструктурним објектима за потребе јавног саобраћаја, и то за уклањање снijега и леда са оперативних површина и приступних површина тим објектима, као и, у случају поледице, за посипање одговарајућим материјалом површина које служе за прилаз овим објектима;
 - привредна друштва, предузетници, правна и физичка лица који обављају спортске, угоститељске, трговинске и друге дјелатности у објектима који имају обезбеђен приступ са јавне површине, и то за: уклањање снijега и леда са прилазних путева и стаза које користе и, у случају поледице, посипање одговарајућим материјалом, и то почев од коловоза па до својих објеката, којима ти прилазни путеви односно стазе служе;
 - привредна друштва, предузетници, правна и физичка лица која користе стамбено-пословне и пословне зграде, и то за: уклањање снijега и, у случају поледице, за посипање тритоара испред тих зграда одговарајућим материјалом;
 - власник пословних објеката, ако се у приземљу стамбene зграде налази пословна просторија, и то за: уклањање снijега и, у случају поледице, за посипање тритоара испред тих пословних просторија одговарајућим материјалом;
 - власници привремених објеката, и то за: уклањање снijега и, у случају поледице, за посипање тритоара испред тих објеката одговарајућим материјалом.

Члан 63

- (1) Снijег и лед се уклања са тритоара, прилазних односно пјешачких стаза испред зграда, односно пословних простора, испред објекта у изградњи, испред и око неизграђеног грађевинског земљишта, као и испред привремено¹ објекта у ширини која омогућава несметано одвијање пјешачке комуникације.
 (2) Обавезе из става 1 овог члана односе се и на саобраћајне површине у јавном коришћењу (интерне саобраћајнице око или између зграда и сл.).

(3) Снијег са тротоара и коловоза скупља се на ивицу тротоара, а ако је тротоар мање ширине од 1,5 м на ивићњак коловоза, стим да се олучињаци не затварају и да се не омета пролаз пјешака и возила.

Члан 64

(1) Уколико вршилац комуналне дјелатности, привредно друштво, предузетник, друго правно односно физичко лице из чл. 62 до 66 ове одлуке, не изврше своје обавезе, па због тога наступи повреда или штета на имовини трећих лица, за њу ће одговарати по принципу објективне одговорности.

(2) Општина односно вршилац комуналне дјелатности има право од субјекта из става 1 овог члана, на регресну накнаду трошкова насталих по основу штете причинењене трећим лицима услед повреда од пада на односним јавним површинама.

V УПРАВЉАЊЕ ЈАВНОМ РАСВЈЕТОМ

Члан 65

(1) Улице у насељу односно дјелови државног пута који пролазе кроз насеље, тргови, тротоари, пјешачке стазе и друге пјешачке зоне морају бити опремљене системом јавне расвјете.

(2) Локални путеви могу бити опремљени системом јавне расвјете.

(3) Објекти историјске и културне вриједности, као и спомен-обиљежја чије је одржавање обавеза Општине освјетљавају се тако да њихове архитектонске и друге вриједности долазе до изражaja, на начин да извор свјетлоси буде заштићен од пролазника. Илуминација објекта који имају историјске и културне вриједности може се поставити искључиво уз претходно прибављену сагласност Завода за заштиту културних добара на пројектну документацију.

(4) Јавна расвјета гради се у складу са савременом свјетлосном техником уважавајући начело енергетске ефикасности, као и просторно-урбанистичке вриједности, значај и изглед поједињих дјелова града, поједињих јавних површина и потребе саобраћаја и грађана.

Члан 66

(1) Објекти, уређаји и инсталације јавне расвјете морају се одржавати у естетски уредном и функционално исправном стању.

(2) Одржавање објекта, уређаја и инсталације јавне расвјете обавља вршилац комуналне дјелатности којем је Општина повјерила те послове, у складу са Правилником и Програмом.

Члан 67

Забрањено је бесправно прикључење на објекте и/или инсталације јавне расвјете као И свако оштећење И уништавање расвјетних тијела и стубова јавне расвјете.

VI ОДРЖАВАЊЕ МОСТОВА, ПЛАЖА И КУПАЛИШТА И ОТВОРЕНИХ ОДВОДНИХ КАНАЛА

Мостови

Члан 68

Одржавање мостова обавља вршилац комуналне дјелатности којем је Општина повјерила послове одржавања општинских путева, у складу са законом којим се уређују питања од значаја за путеве.

Плаже и купалишта

Члан 69

(1) Уређена и изграђена купалишта и плаже морају се одржавати у уредном стању, у складу са прописима о туризму и угоститељству.

(2) Одржавању уређених и изграђених купалишта са припадајућим садржајем, као и чистоће на њима стара се закупац, а ако иста нијесу дата у закуп, вршилац комуналне дјелатности којем је Општина повјерила те послове.

(3) На уређеном и изграђеном купалишту могу се постављати привремени објекти у функцији коришћења купалишта у складу са условима и на локацијама утврђеним Програмом привремених објеката у зони Морског добра и Атласом црногорских плаза и купалишта и прописима из става 1 овог члана.

(4) Власници привремених објеката из става 3 овог члана дужни су да их одржавају у естетски уредном и функционално исправном стању.

(5) Одржавање чистоће на плажама, изузев површина из става 2 овог члана, обавља вршилац комуналне дјелатности којем је Општина повјерила те послове у складу са одредбама ове одлуке.

Отворени одводни канали

Члан 70

(1) Отворене одводне канале на јавним површинама одржава правно лице коме је Општина повјерила те послове.

(2) Одводне канале који пролазе кроз или између катастарских парцела које су у приватном власништву одржавају власници тих катастарских парцела.

(3) Отворени одводни канали се одржавају на начин да се омогући неометан проток атмосферских вода, нарочито у периоду хидролошког максимума.

Члан 71

Забрањено је преграђивање, сужавање попречних профил, затрпавање отвореног одводног канала као и оштећивање истог.

VII ОДРЖАВАЊЕ ЈАВНИХ ТОАЛЕТА**Члан 72**

- (1) Јавни тоалети морају се одржавати у естетски уредном и функционално исправном стању, у складу са санитарним прописима.
 (2) Одржавање јавних тоалета обавља вршилац комуналне дјелатности којем је Општина поверила те послове.

VIII СПРЈЕЧАВАЊЕ НАРУШАВАЊА КОМУНАЛНОГ РЕДА БУКОМ**Члан 73**

- (1) Забрањено је нарушавање комуналног реда стварањем буке употребом механичких уређаја и опреме за хлађење/гријање, односно вентилацији из угоститељских објеката и објеката стамбене и стамбено-пословне намјене, супротно одредбама Закона.
 (2) Мјерење нивоа буке из уређаја и опреме из става 1 овог члана врши комунални полицијац.

Члан 74

- (1) Забрањено је извођење грађевинских радова у непосредној близини објекта намијењених становању, у периоду од 22.00x до 06.00x наредног дана.
 (2) У циљу смањења негативног утицаја буке на туристичке и друге привредне активности, Општина може посебним прописом утврдити период и подручја у којима се забрањује вршење грађевинских радова, као и врста радова чије вршење се привремено забрањује.

IX НАДЗОР**Члан 75**

- (1) Надзор над спровођењем ове одлуке врши орган за комуналне послове, односно други орган локалне управе уколико су овом одлуком у његовој надлежности утврђени поједини послови.
 (2) Инспекцијски надзор над спровођењем ове одлуке врши комунална инспекција.
 (3) Обезбеђење комуналног реда и комунални надзор над спровођењем ове одлуке врши комунални полицијац.

Члан 76

Органи локалне управе који издају одобрења односно дозволе у складу са одредбама ове одлуке, по један примјерак одобрења односно дозволе достављају служби за вршење инспекцијског и/или комуналног надзора.

X КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 77**

- (1) Новчаном казном у износу од 1000 евра до 10.000 евра казниће се вршилац комуналне дјелатности - привредно друштво ако:
 1) постави жардињеру, саксију односно клупу на већ уређеној јавној површини без одобрења органа за комуналне послове (члан 3 став 4);
 2) постављене или изграђене објекте из члана 3 став 1 ове одлуке не одржава у естетски уредном и функционално исправном стању, у складу са подзаконским актом којим се прописује минимум квалитета и обим послова за обављање комуналне дјелатности и годишњим програмом обављања комуналних дјелатности (члан 3 став 6);
 3) приликом уклањања објекта из члана 3 став 1 и 2 ове одлуке, не врати јавну површину у првобитно стање (члан 3 став 8);
 4) таблу са називом насеља, улице односно трга, не одржава у естетски уредном и функционално исправном стању (члан 23 став 2);
 5) не обавља одржавање чистоће, заштиту и чување јавних површина и припадајућег урбаног мобилијара, у складу са Правилником и Програмом (члан 26 став 2);
 6) не води евиденцију о броју, врсти и стању урбаног мобилијара на јавним површинама, као и о промјенама које настају (члан 27 став 4);
 7) не постави таблу са обавјештењем о условима коришћења урбаног мобилијара, ако су за одређени урбани мобилијар предвиђени посебни услови коришћења у погледу начина и времена коришћења (члан 28 став 2);
 8) постави таблу са обавјештењем о условима коришћења урбаног мобилијара без одобрења органа за комуналне послове (члан 28 став 3);
 9) не обавља послове уређивања, одржавања и заштите јавних зелених површина и припадајућег урбаног мобилијара, у складу са Правилником и Програмом (члан 32 став 2);
 10) не одржава редовно јавну зелену површину, тако да својим изгледом уљепшава насеље и служи сврси за коју је намијењена (члан 32 став 3);
 11) не постави таблу са обавјештењем о режиму коришћења јавне зелене површине, ако се за одређену јавну зелену површину успоставља посебни режим коришћења (члан 32 став 5);
 12) постави таблу са режимом коришћења јавне зелене површине без одобрења органа за комуналне послове (члан 32 став 6);
 13) на мјестима на којима се због јавног зеленила омета видљивост саобраћаја, јавно зеленило има висину преко 0,5 м рачунајући од нивоа пута (члан 33 став 4);
 14) на угловима раскрсница у површини троугла чије странице износе двије ширине налегле саобраћајнице, посади вегетацију, чији је билошки узраст већи од 0,5 м (члан 33 став 5);
 15) не уклони болесно стабло, стабло склоно паду или друго стабло на јавној зеленој површини које може угрозити безбедност људи и/или имовину односно уклони стабло без сагласности органа за комуналне послове (члан 35 став 1);
 16) приликом орезивања дрвећа, уређивања травњака и/или обављања других радова на јавној површини односно површини у јавном коришћењу, не осигура безбедност пролазника, односно да материјал и/или отпад настао тим активностима не уклони одмах по обављањем послу, односно површину не очисти и/или не доведе у првобитно стање (члан 35 став 2);
 17) изнад постојеће подземне инфраструктуре, односно на удаљености мањој од оне утврђених техничким прописима, засади дрво (члан 36 став 3);
 18) пресађивање, уклањање или садњу новог стабла без одобрења органа за комуналне послове (члан 37 став 2);
 19) не води евиденцију о врсти и стању јавних зелених површина са припадајућим садржајима (елементима урбаног мобилијара) на јавним зеленим површинама, односно о промјенама које на њима настају (члан 38 став 1);
 20) поклопац на отвору шахта или решетке на отвору сливника на јавној површини постави супротно члану 41 ст. 1 и 2 ове одлуке;
 21) поклопац односно решетку не одржава у естетски уредном и функционално исправном стању (члан 41 став 4 алинеја 1);
 22) дотрајали, оштећени односно уклонjeni поклопац односно решетку не замијени без одлагања (члан 41 став 4 алинеја 2);
 23) отвор шахта односно сливника не огради и/или јасно не означи у случају из члана 41 став 5 ове одлуке;
 24) за вријеме извођења радова у шахту односно сливнику, не постави око отвора шахта односно сливника одговарајуће препреке и/или их не обиљежи видљивим знакима, односно по завршетку радова отвор прописно не затвори и/или површину око отвора не доведе у првобитно стање (члан 41 став 6);
 25) јавну чесму, фонтану или противпожарни хидрант не одржава у естетски уредном и функционално исправном стању (члан 42 став 4);

- 26) терен, који је изграђен односно постављен на јавној површини не одржава у естетски уредном и функционално исправном стању (члан 44 став 1);
- 27) не постави на видном мјесту таблу са упутствима о коришћењу и радном времену терена (члан 44 став 4);
- 28) таблу из члана 44 став 4 ове одлуке постави без одобрења органа за комуналне послове (члан 44 став 5);
- 29) не изведе радове на довођењу у исправно стање раскопане јавне површине одмах по завршетку радова због којих је раскопана јавна површина, а најкасније у року одређеном у дозволи за раскопавање (члан 50 став 2);
- 30) приликом извођења радова раскопавања односно реконструкције саобраћајне површине, не обезбиједи пјешачку комуникацију према објектима који се налазе уз ту саобраћајну површину (члан 51 став 2);
- 31) не поступи у складу са чланом 36 ове одлуке, у случају када је раскопавањем јавне површине дошло до вађења стабла или другог растиника (члан 53);
- 32) часовник, уређај за мјерење спољне температуре, уређај за информативно мјерење брзине кретања возила или слични уређај постављен на јавној површини не одржава у естетски уредном и функционално исправном стању (члан 59 став 2);
- 33) постави јарбол за заставе на јавној површини без одобрења органа за комуналне послове (члан 60 став 1);
- 34) јарбол за заставу постављен на јавној површини не одржава у естетски уредном и функционално исправном стању (члан 60 став 3);
- 35) постави туристичку или другу обавјештајну сигнализацију на јавној површини или на стубу јавне расvjete без одобрења надлежног органа (члан 61);
- 36) постављену сигнализацију из члана 61 става 1 ове одлуке не одржава у естетски уредном и функционално исправном стању (члан 61 став 3);
- 37) не уклони снijег и лед са површина утврђених чланом 62 став 2 ове одлуке (члан 62 став 1);
- 38) објекат, уређај или инсталације јавне расvjete не одржава у естетски уредном и функционално исправном стању (члан 66 став 1);
- 39) не обавља одржавање објекта, уређаја и инсталација јавне расvjete, у складу са Правилником и Програмом (члан 66 став 2);
- 40) уређено или изграђено купалиште са припадајућим садржајем на плахи, не одржава у уредном стању (члан 69 став 1);
- 41) не одржава отворени одводни канал на начин да се омогући неометан проток атмосферских вода, нарочито у периоду хидролошког максимума (члан 70 став 3);
- 42) не одржава јавни тоалет у естетски уредном и функционално исправном стању, у складу са санитарним прописима (члан 72 став 1);
- 43) не успостави евиденцију из чл. 27 и 38 ове одлуке у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу ове одлуке (члан 80).
- (2) За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице вршиоца комуналне дјелатности новчаном казном у износу од 200 евра до 1000 евра.
- (3) За прекршај из става 1 овог члана казниће се вршилац комуналне дјелатности – предузетник новчаном казном у износу од 500 евра до 3000 евра.

Члан 78

- (1) Новчаном казном у износу од 200 евра до 1000 евра казниће се одговорно односно овлашћено лице у органи, установи, институцији односно, органу локалне управе односно службе ако:
- 1) не истакне натпис са називом органа, установе односно институцији на фасади зграде у којој обављају своју дјелатност (члан 16 став 1);
  - 2) не одржава натпис из члана 16 став 1 ове одлуке у естетски уредном и функционално исправном стању (члан 16 став 5);
  - 3) не означи насеље, улицу или трг таблом са називом, у складу са законом којим се уређује територијална организација (члан 23 став 1);
  - 4) не обезбиједи пресађивање здравих стабала или садију три нова стабала за свако стабло посјечено приликом изградње стамбеног односно пословног објекта, саобраћајне односно комуналне инфраструктуре (члан 37 став 1);
  - 5) врши пресађивање, уклањање или садију новог стабла без одобрења органа за комуналне послове (члан 37 став 2).

Члан 79

- (1) Новчаном казном у износу од 1000 евра до 10.000 евра казниће се правно лице односно привредно друштво ако:
- 1) постави жардињеру, саксију односно клупу на већ уређеној јавној површини односно површини у јавном коришћењу без одобрења органа за комуналне послове (члан 3 став 4);
  - 2) постављене или изграђене објекте из члана 3 став 1 и 2 ове одлуке, које је изградио или поставио, односно коме је дато на коришћење, не одржава у естетски уредном и функционално исправном стању (члан 3 став 7);
  - 3) приликом уклањања објекта из члана 3 става 1 и 2 ове одлуке, које је изградио или поставио, односно коме је дато на коришћење, не врати јавну односно површину у јавном коришћењу у првобитно стање (члан 3 став 8);
  - 4) уклони, уништи или оштети објекат из члана 3 став 2 ове одлуке за чије одржавање је одговоран субјекат коме је Општина поверила послове одржавања (члан 3 став 9);
  - 5) спољне дјелове стамбене зграде, пословне зграде, помоћног објекта односно привременог објекта редовно не одржава у естетски уредном и функционално исправном стању (члан 5 ст. 1 и 2);
  - 6) на спољним дјеловима зграде односно другог објекта из члана 5 став 2 ове одлуке, испише, нацрта или обоји графит, излијепи плакат, оглас, транспарент или други натпис или на други начин наруши изглед фасаде, без одобрења органа за послове урбанизма, односно органа за комуналне послове (члан 6);
  - 7) двориште односно површину у јавном коришћењу стамбене односно послове зграде не одржава у уредном стању (члан 7 став 1);
  - 8) урбанистичку односно катастарску парцелу која није приведена намјени не одржава у уредном стању (члан 7 став 2);
  - 9) не обезбиједи радове редовног одржавања дворишта зграде односно површине у јавном коришћењу, и то: радове на одржавању спољне расvjete која припада урбанистичкој односно катастарској парцели, уређењу зелених површин, уређењу и поправци мобилијара, одржавању паркинг мјesta, одржавању хигијене на тим просторима и друге радове редовног одржавања (члан 9 став 1);
  - 10) не одржава ограду, зеленило или други елемент уређења површине око зграде на начин прописан чланом 9 став 3 ове одлуке;
  - 11) не уреди двориште, односно остатак урбанистичке парцеле на којем се објекат налази, у складу са планском и техничком документацијом, одмах након завршетка изградње објекта (члан 9 став 6);
  - 12) не одржава ограду око урбанистичке односно катастарске парцеле у естетски уредном и функционалном исправном стању (члан 10 став 2);
  - 13) не уклони или не замијени ограду која нарушава естетски изглед града, или усљед оштећења, представља опасност за пролазнике (члан 10 став 3);
  - 14) изводи радове на спољним дјеловима пословне зграде или помоћног објекта у функцији стамбене односно пословне зграде супротно члану члана 11 ст. 2,5, 6 и 7 ове одлуке;
  - 15) не истакну натпис са својим називом на фасади зграде у којој обављају своју дјелатност (члан 16 став 1);
  - 16) не одржава натпис из члана 16 став 1 ове одлуке у естетски уредном и функционално исправном стању (члан 16 став 5);

- 17) не доведе у исправно стање неисправни свјетлећи натпис у року од два дана од дана настанка квара (члан 16 став 6);
- 18) не одржава у естетски уредном и функционално исправном стању банкомат, изложбену витрину, ормар за новине, поштанско сандуче или сличну опрему или уређај на фасади зграде (члан 18 став 2);
- 19) не врати фасаду зграде у првобитно стање, одмах а најкасније у року од три дана од дана уклањања банкомата, изложбене витрине, ормара за новине или сличне опреме или уређаја са фасаде зграде (члан 18 став 3);
- 20) реклами пано не одржава у естетски уредном, технички и функционално исправном стању током трајања рока утврђеног у одобрењу, односно након истека рока, површину на којој је био постављен не врати у првобитно стање (члан 19 став 6);
- 21) на реклами пано истакне увредљив и/или дискриминишући садржај (члан 19 став 7);
- 22) уређај за видео надзор улаза у зграду односно у посебни пословни улаз у зграду не одржава у естетски уредном стању, односно након његовог уклањања површину на којој је био постављен не врати у првобитно стање (члан 20 став 2);
- 23) мураљу некомерцијалне садржине на фасади зграде, јавној површини односно згради на којој својинско-правна овлашћења врши Општина, не одржава у естетски уредном стању током трајања рока утврђеног у одобрењу, односно након истека рока, површину на којој је био постављен не врати у првобитно стање (члан 21 ст. 4 и 5);
- 24) на мураљу некомерцијалне садржине на фасади зграде, јавној површини односно згради на којој својинско-правна овлашћења врши Општина истакне увредљив и/или дискриминишући садржај (члан 21 став 6);
- 25) излог, односно другу застакљену површину пословног простора, која је видљива са јавне површине, не одржава у уредном и чистом стању (члан 22 став 1);
- 26) у излогу пословног простора, који је видљив са јавне површине, држи амбалажу или складишти робу (члан 22 став 4);
- 27) изван излога, односно пословног простора (на улазним вратима, прозорима, оквирима излога или слично) изложи робу (члан 22 став 5);
- 28) не означи зграду односно посебни улаз стамбене односно пословне зграде таблом са бројем, у складу са законом којим се уређује територијална организација (члан 23 став 1);
- 29) таблу са бројем стамбене односно пословне зграде, не одржава у естетски уредном и функционално исправном стању (члан 23 став 2);
- 30) самоиницијативно постави или мијења таблу са називом насеља, улице, трга односно са бројем стамбене односно пословне зграде (члан 23 став 3);
- 31) држи односно узгаја ситну и/или крупну стоку односно перад у насељу из члана 25 став 1 ове одлуке;
- 32) држи стоку и/или перад изван објекта за узгој у појасу од 500m, који се наслажа на границу подручја из члана 25 става 1 ове одлуке (члан 25 став 2);
- 33) редовно не чисти и/или пере објекте за узгој, на начин да не угрожавају и загађују животну средину (члан 25 став 4);
- 34) објекат за узгој није удаљен најмање 500m од суседне стамбене зграде (члан 25 став 5);
- 35) не обезбиједи да објекат за узгој у подручју из члана 25 става 2 ове одлуке има инфраструктуру за прихват фекалних и отпадних вода од прања и чишћења просторија и/или простор за компостирање стајског ћубрива (члан 25 став 6);
- 36) користи урбани мобилијар супротно неговој намјени (члан 28 став 1);
- 37) неовлашћено постави таблу са објављењем о условима коришћења урбаног мобилијара (члан 28 став 2);
- 38) постави плакете и огласе без одобрења надлежног органа (члан 29 став 1);
- 39) заузме јавну површину депоновањем грађевинског и/или другог материјала, постављањем скеле, постављањем специјалног возила и/или машине у сврху извођења грађевинских радова, радова на спољним дјеловима зграде или сличних грађевинских и/или грађевинско-занатских радова без одобрења органа за комуналне послове (члан 30 став 1);
- 40) не огради привремено заузету јавну површину, приликом извођења радова из члана 30 става 1 ове одлуке (члан 30 став 4);
- 41) не одржава у уредном стању (неоштећена, без плаката, итд.) ограду из члана 30 става 3 ове одлуке, постављену на јавној површини или контактној површини, односно током ноћи и за vrijeme magle propisno je ne obilježki i/ili ne osvjetiti (члан 30 став 5);
- 42) не омогући проходност тротоара и/или коловоза и/или не осигура безбедност пролазника односно учесника у саобраћају, ако се постављањем скеле заузме тротоар или коловоз (члан 30 став 6);
- 43) на градилишту постави покретну тоалетну кабину на удаљености мањој од 3m од суседне јавне односно друге површине (члан 30 став 7);
- 44) у току извођења грађевинских радова, не чисти јавне површине испред и око градилишта, све докле доприре растурање прашине, грађевинског материјала, блата и друге нечистоте (члан 31 став 1 тачка 1);
- 45) не кваси растресити материјал за vrijeme rušenja, izvođenja drugih radova i/ili transporta, odnosno pristupne puteve, da bi se spriječilo podizanje prashine van gradilišta (члан 31 став 1 тачка 2);
- 46) ne održava čistoću решетki na otvoru sливника u neposrednoj blizini gradilišta (члан 31 став 1 тачка 3);
- 47) ne очисти od blata zaprljani kolovoz i druge povrшине (члан 31 став 1 тачка 4);
- 48) ne предузме без одлагања мјере да јавне површине које оштети доведе у исправно стање (члан 31 став 1 тачка 5);
- 49) не обезбиједи да се депоновани грађевински материјал, земља и други растресити материјал (пијесак, шљунак, и сл.) ne rasturaju na javnu povrsinu (члан 31 став 1 тачка 6);
- 50) ne obезbiđedi da se zemlja i drugi rasuti materijal ne slija u atmosfersku kanalizaciju (члан 31 став 1 тачка 7);
- 51) ne organizuje gradilište na начин који не омета отицање атмосферских вода (члан 31 став 1 тачка 8);
- 52) ne obezbiđedi da se šut, zemlja, otpadni građevinski materijal i/ili drugi materijal koji ostaju poslije izgradnje, rekonstrukcije, adaptacije, odnosno rušenja objekta, uklone u rok po завршетку radova (члан 31 став 1 тачка 9);
- 53) neovlašћено постави таблу са режимом коришћења јавне зелене површине (члан 32 став 4);
- 54) приликом изградње, реконструкције, адаптације односно рушења објекта, не чува постојећу вегетацију и/или земљиште на јавној зеленој површини и/или површини у јавном коришћењу на начин што постојећу вегетацију (травњак, шиље, дрвеће и сл.) не заштити за vrijeme трајања радова, односно плодни слој земље не сачува на градилишту или склони на на посебно одлагалиште (члан 34);
- 55) приликом орезивања дрвећа, uređivanja travnjaka i/ili obavljanja drugih radova na površini u javnom korisnjecu, ne osigura bezbednost prolaznika, odnosno materijal i/ili otpad nastaо tim aktivnostima ne ukloni odmah po obavljanom poslu, odnosno površinu ne очisti i/ili ne dovede u prvobitno stajne (члан 35 став 2);
- 56) ne obezbiđedi presađivanje zdravim stabala ili sadju tri nova stabla za svako stablo posječeno prilikom izgradnje stambenog odnosno пословнog objekata, saobraćajne odnosno комуналне инфраструктуре (члан 37 став 1);
- 57) vrshi presađivanje, uklanjanje ili sadju novog stabla bez odobrenja organa za komunalne послове (члан 37 став 2);
- 58) обори или уклони дрво са јавне површине односно површине у јавном коришћењу без одобрења надлежног органа (члан 37 став 6);
- 59) на јавну површину излије отпадне воде, одложи комунални отпад (укупљујући и кабасти отпад), земљу, шут и/или слично, односно излије, масти, уља, хемикалије и друге штетне материје из угоститељских и других објеката (члан 39 став 1 тачка 1);
- 60) на јавној површини цијепа дрва или слично (члан 39 став 1 тачка 2);
- 61) на јавној површини растура реклами листиће, објаве или сличне натписе (члан 39 став 1 тачка 3);

- 62) на јавној површини пере и/или поправља возило односно остави олупину или хаварисано пловило, камп приколицу или сл. (члан 39 став 1 тачка 4);
- 63) бетонира и/или попложава јавну површину, без одобрења односно пријаве радова (члан 39 став 1 тачка 5);
- 64) постави ствари и предмете на јавној површини и површини у јавном коришћењу без одобрења надлежног органа (члан 39 став 1 тачка 6);
- 65) на јавним површинама и површинама у јавном коришћењу нуди, наговара и продаје услуге смјештаја (члан 39 став 1 тачка 7);
- 66) хода у купаћем костиму или без дијела одјеће у зони Старог града и градским улицама (члан 39 став 1 тачка 8);
- 67) поставља уређаје за репродукцију музике са звучним кутијама ван пословног простора као и у унутрашњости прозорама и штокова у зони Старог града (члан 39 став 1 тачка 9);
- 68) вози моторно возило на јавној зеленој површини и у Старом граду осим возила које се користи за одржавање те површине и/или објекта и/или урбаног мобилијара на тој површини (члан 39 став 1 тачка 10);
- 69) поклопац на отвору шахта или решетке на отвору сливника на јавној површини постави супротно члану 41 ст. 1 и 2 ове одлуке;
- 70) поклопац односно решетку не одржава у естетски уредном и функционално исправном стању (члан 41 став 4 алинеја 1);
- 71) дотрајали, оштећени односно уклоњени поклопац односно решетку не замјени без одлагања (члан 41 став 4 алинеја 2);
- 72) отвор шахта односно сливника не огради и/или јасно не означи (члан 41 став 5 ове одлуке);
- 73) за вријеме извођења радова у шахту или сливнику, не постави око отвора шахта односно сливника одговарајуће препреке и/или их не обиљежи видљивим знацима, односно по завршетку радова отвор прописно не затвори и/или површину око отвора не доведе у првобитно стање (члан 41 став 6);
- 74) фонтану постављену на површини у јавном коришћењу стамбене или пословне зграде не одржава у естетски уредном и функционално исправном стању (члан 42 став 6);
- 75) користи воду са јавне фонтане (члан 43 став 1 тачка 1);
- 76) уђе у јавну фонтану (члан 43 став 1 тачка 2);
- 77) оштећује и користи противпожарне хидранте у друге сврхе осим за потребе заштите и спашавања (члан 43 став 1 тачка 3);
- 78) терен, који је изграђен односно постављен на јавној површини или контактној површини, не одржава у естетски уредном и функционално исправном стању (члан 44 став 1);
- 79) не постави на видном мјесту таблу са упутствима о коришћењу и радном времену терена (члан 44 став 4);
- 80) таблу из члана 44 став 4 ове одлуке постави без одобрења органа за комуналне послове (члан 44 став 5);
- 81) не придржава се упутства о коришћењу и радном времену терена, односно одредби ове одлуке којим се уређује одржавање чистоће и заштита јавних површина (члан 44 став 6);
- 82) остави животињски леш и/или нус производ животињског поријекла на јавној површини (члан 45 став 1);
- 83) на јавној површини или површини у јавном коришћењу остави дотрајало, оштећено и/или напуштено возило (члан 46 став 1);
- 84) истовари огријевни материјал на јавној саобраћајној површини или површини у јавном коришћењу намијењеној за кретање и/или паркирање моторних возила, јавној зеленој или другој јавној површини, осим у случају из члана 47 став 2 ове одлуке (члан 47 став 1);
- 85) користи другу јавну површину за истовар огријевног материјала супротно члану 47 став 2 ове одлуке;
- 86) врши раскопавање јавне површине без претходно прибављеног одобрења (члан 48 став 1);
- 87) у случају из члана 49 став 1 ове одлуке, не обавијести вршиоца комуналне дјелатности којем је Општина повјерила послове одржавања односно јавне површине и орган локалне управе за вршење инспекцијског или комуналног надзора односно најкасније у року од 24 часа од настанка више силе или квара, не поднесе захтјев за издавање дозволе за раскопавање јавне површине, са назнаком оправданости започетог раскопавања и рока до кога ће завршити радове (члан 49 став 2);
- 88) приликом извођења радова раскопавања односно реконструкције саобраћајне површине, не обезбиједи пјешачку комуникацију према објектима који се налазе уз ту саобраћајну површину (члан 51 став 2);
- 89) не поступи у складу са чланом 37 ове одлуке, у случају када је раскопавањем јавне површине дошло до вађења стабла или другог растинја (члан 53);
- 90) користи јавну површину за одржавање манифестације без одобрења органа за комуналне послове (члан 56 став 1);
- 91) постављене привремене објekte за потребе манифестације не држи у естетски уредном и функционално исправном стању, и/или мјесто одржавања манифестације по завршетку манифестације не доведе у првобитно стање без одлагања, а најкасније у року утврђеним одобрењем (члан 56 став 4);
- 92) за вријеме трајања манифестације на којој се очекује више од 250 учесника, не обезбиједи постављање канти за одлагање отпада, у складу са Правилником (члан 56 став 5);
- 93) за вријеме трајања манифестације, не обезбиједи санитарну, техничку и хигијенску исправност односно уредност, чистоћу и функционалност појкретног тоалета (члан 56 став 7);
- 94) не обезбиједи асистенцију службе за заштиту и спашавање и/или комуналне полиције на манифестацији у складу са законом којим се уређује заштита и спашавање и законом којим се уређују послови и овлашћења комуналне полиције (члан 57);
- 95) постави јарбол за заставе на јавној или контактној површини без одобрења органа за комуналне послове (члан 60 став 1);
- 96) јарбол за заставу постављен на јавној или контактној површини не одржава у естетски уредном и функционално исправном стању (члан 60 став 3);
- 97) постави туристичку или другу обавјештајну сигнализацију на јавној или контактној површини или на стубу јавне расvjete без одобрења надлежног органа (члан 61);
- 98) постављену сигнализацију из члана 61 става 1 ове одлуке не одржава у естетски уредном и функционално исправном стању (члан 61 став 3);
- 99) не уклони снијег и лед са површина утврђених чланом 62 став 2 ове одлуке (члан 62 став 1);
- 100) не уклони снијег и лед са површина из члана 63 ст. 1 и 2 ове одлуке односионо уклањање снијега и леда супротно одредбама члана 63 ове одлуке;
- 101) бесправно се прикључи на објекат и/или инсталацију јавне расvjete (члан 67);
- 102) уређено или изграђено купалиште са припадајућим садржајем на плажи не одржава у уредном стању (члан 69 став 1);
- 103) привремени објекат на уређеном или изграђеном купалишту не одржава у естетски уредном и функционално исправном стању (члан 69 став 4);
- 104) прегради и/или затрпа отворени одводни канал (члан 71);
- 105) наруши комунални ред стварањем буке употребом механичког уређаја или уређаја односно опреме за хлађење/гријање односно вентилације из угоститељског објекта или објекта стамбене или стамбено-пословне намјене, супротно одредбама Закона (члан 73 став 1);
- 106) изводи грађевинске радове у непосредној близини објекта намијењених становињу, у периоду од 22.00h до 06.00h наредног дана (члан 74 став 1).

- (2) За прекрај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу односно привредном друштву и физичко лице новчаном казном у износу од 200 евра до 1000 евра;
- (3) За прекрај из става 1 овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 500 евра до 3000 евра.

XI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Успостављање евиденције

Члан 80

Вршиоци комуналних дјелатности дужни су да успоставе евиденције из члана 27 и 38 ове одлуке у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу ове одлуке.

Започети поступци

Члан 81

Поступци започети до ступања на снагу ове одлуке завршиће се по одредбама исте.

Ступање на снагу

Члан 82

(1) Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о комуналном реду („Службени лист ЦГ –Општина Будва”, бр. 02/09, 01/10 и „Службени лист Црне Горе-Општински прописи”, бр.32/10,63/15 и24/17), осим одредбе члана 8 која ће се примјењивати до доношења Одлуке о забрани извођења грађевинских радова за вријеме туристичке сезоне.

(2) Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Црне Горе - Општински прописи“.

Број: 10-040/23-195/1
Будва, 21. април 2023. године

Скупштина општине Будва

Предсједник,

Никола Јовановић, с.р